

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	\$6.00	Za New York za celo leto	\$7.00
Za pol leta	\$3.00	Za pol leta	\$3.50
Za četrt leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.NEKAJ, ČESAR NI MOGOČE KUPITI Z
DOLARJEM ..

V Združenih državah je mogoča organizacija. Antisalonka Liga se ji pravi.

V šestih letih je potrošila nad enajst milijonov dolarjev za suhaško agitacijo in za izvedenje suhaške postave.

To svoto je potrošila v triindvajsetih državah velike Unije. Koliko stroškov je imela v ostalih, ni znano.

Iz držav kot so naprimer Minnesota, California, obe Dakoti, Georgija in Pensilvanija, ni nobenih poročil.

Organizacija, ki je potrošila toliko denarja je zavita v pravcato skrivnost. To je organizacija, pa nima nobenih članov.

Ima sicer uradnike, toda teh uradnikov nihče ne voli. Samozvani so, izvoljeni od nikogar.

V gotovih ozirih je politična organizacija, pa ji ni potreba poročati o svojih dohodkih in izdatkih, kot morajo poročati druge politične organizacije.

Tudi s kongresom ima zveze. Saj je pred kratkim izposlovala, da je bilo dovoljenih vnovič nad dva milijona dolarjev za novo suhaško kampanjo.

Antisalonka lige se zavzema za postavbo. Toda samo za eno postavbo. Pri tem pa terorizira sodnike in zvezne pravdnike ter odločuje, kateri so "košer" in kateri ne.

Ko sta Hobson iz Alabame in W. J. Bryan agitrala zanj, je plačala prvemu v osmih letih nad stotisoč dolarjev, slednjemu pa nad deset tisoč dolarjev na leto.

Kakor hitro preti nevarnost, da bi imel zmagati kak "moker" kandidat, ne pozna Antisalonka liga v trošenju, podkupovanju in zgarenju nobene meje, samo da prepreči izvolitev.

Njeni milijoni delujejo v tem. Njena orodja so državni uradniki od najvišjih do najnižjih.

Vse njeno delovanje temelji na napačnem razlaganju in pojmovanju javnega mnenja ki bi moralo biti vendar vodnik vsega javnega delovanja.

Prohibicijski fanatiki zatrjujejo, da služijo pravični stvari.

Po njihovem mnenju je vsak, ki se protivi osemnajstemu amendentu ali ki se zavzema za omiljenje Volsteadove postave, izdajalec domovine, izdajalec visokih ameriških idealov.

Antisalonka liga noče objaviti imen svojih dobrotnikov. Za nobeno ceno noče povedati, kdo jo podpira. Najbrž so ji to prepovedali tisti, ki jo podpirajo. Če je njeno delovanje res dobljubno, zakaj bi se podporniki in dobrotniki sramovali domoljubnega delovanja.

Rockefeller se je udal, da je dal nekaj, drugi pa previdno molče.

Pa naj bo tako ali tako, znano je le dejstvo, da ima Antisalonka liga na razpolago na milijone in na milijone dolarjev. Da je na milijone dolarjev že potrošila in da jih bo še na milijone.

In pri tem je ena stvar izredno čudna, skoro nepojmljiva.

V Ameriki je vse napredaj, v Ameriki je mogoče vse kupiti. Dolar je vsemogočen, edinole v eni sami stvari je brez moči in veljave.

V Ameriki se da vse kupiti z dolarji, z milijoni dolarjev.

Edinole prohibicije ne.

Skrajni čas je, da se o tem dejstvu tudi Antisalonka liga prepriča.

Dopis.

Little Falls, N. Y.

Ker že dolgo ni bilo nikakega poročila iz te naše slovenske naselbine, sem se namenil nekoliko popisati razmere, katere prevladujejo v našem kraju.

Kakor po večini v vseh naselbinah, se tudi tukaj ne moremo ponasati z ravno velikim napredkom. Dela se sedaj poleti malo bolje, to pa radi tega, ker je zunaj na prostem več dela in sicer s popravilo cest, tlakov in pa nekaj s popraviljem hiš. Kot je opaziti vsepovsod v tem mestu, stojimo zelo neodločno glede gradnje novih poslopj, kajti če industrija počiva, tedaj mora tudi ljudstvo počivati, ker nima toliko denarja da bi se samo povzdignilo do boljšega stanja.

Res se nam čudno dozdeva, da tukaj vse tekstilne tovarne tako počivajo, ko so vendar do pred dvema leti, zmiraj dobro obratovale. Sedaj pa naenkrat tak preobrat. Toda če se stvar dobro premisli, je pa več vzrokov zato. Prvič je več industrijalcev, kateri so se podali na jug, ker tam se pridružuje bombaž, in so tudi plače delavcev, to je črnece, dosti manjše.

Drugič je pa tudi zelo velik vzrok nestalosti, današnje mode, kajti na vsakih par mesecev hočejo imeti ljudje drugačno spodnjo obleko. To stane ogromne svote denarja, ker se mora vse troje premeniti, ali pa preurediti.

Upati je, da bi se čimprej zopet povrnila industrija na boljše stališče, ker to nam bo vsem v korist.

Na društvenem polju bolj počasi napredujemo, čeravno se vrše veselice večkrat v letu, naj si bode že pri enem ali pa pri drugem društvu. Ni pa več take veselosti kot je bila v prejšnjih časih, ko še ni bilo te preblazene prohibicije.

Kar nas je starejših, se ne zanimamo več tako za ples in tudi večkrat ostanemo doma, kar je pa mladine pa raje gre k tujem, ker imajo po njih mnenju več zabave.

Dne 17. julija bo imelo tukajšnje društvo sv. Jožefa, št. 53 J. S. K. J. svojo veselico in bi bilo želeli, da bi se Slovenci in Slovenke malo bolj udeležili te prireditve, da se malo podpre blagajno, kajti stroškov je zmiraj v izobilici.

Tako je tudi tukajšnja Sloenska godba in pa dr. Marija Pomagaj sklenilo napraviti skupni izlet ali piknik, dne 1. avgusta in sicer na prostoru, ki se imenuje Stop 44.

Ta prostor je po večini vsem Slovincem znan. Zato raj vas vse tukajšnje Slovence in Slovenke prav uljudno vabimo, da se gotovo udeležite tega izleta. Ker že več let nismo imeli Slovence nič enakega, mislim da ne bo nikomur žal, ako se bo udeležil tega piknika. Za obilno postrežbo bo preskrbljeno.

Želeli bi bilo, da nas tudi Slovenci in Slovenke iz bližnjih naselbin pridejo kaj obiskat na ta dan, ter se tako povsiliti z nami vred.

Toraj na svidenje 1. avgusta!

Sedaj pa naj preidem še k naši bližnji slovenski naselbini Forest City, Pa.

Kot je znano, je tukajšnja Slovenska narodna godba napravila izlet v omenjeno mesto. Že dne 3. julija, ob sedmi uri zjutraj, smo se podali na vlak od tukaj ter se peljali do Utica, N. Y., tam smo se

podali na vlak, ki je last N. Y. Ontario Western železnice, nakar se je pričela dolgotrajna vožnja, kajti vlak se je v vsakem malem mestu stavil ter čakal, tako da smo šli večkrat doli z njega in se norčevali da ga bode treba naprej pritiskati z našo silo, kar pa seveda ni bilo treba. Počasi smo se vendar pripeljali do postaje, ki se imenuje Cadonia. Tam smo pa zopet morali čakati na vlak cele 3 ure in pol, to pa radi tega, ker smo se pripeljali prepozno, da bi dobili prvi vlak, ki pelje v Forest City.

Povedali sa nam, da so samo newyorčani krivi, da so vsi vlaki pozni, ker se je toliko ljudi odpeljalo iz mesta na deželo za par dni na počitnice. Počasi smo se vendar pripeljali v prijazno naselbino Forest City in sicer šele ob pol osmi uri namesto ob tretji popoldne. Takoj smo bili zelo prijazno sprejeti od nam že znanih rojakov, kateri so nam takoj preskrbeli potrebna stanovanja in hrano, zakar jim gre vsa čast in hvala.

Na isti večer se je vršil tudi mali ples v tamkajšnji društveni dvorani, na katerem je bilo precej plesalcev navzočih, samo škoda, da se ni moglo z plesom nadaljevati dalj kot samo do polnoči, kajti takrat je še največ plesalcev prišlo.

V nedeljo zvečer se je vršil koncert v tamkajšnji šolski dvorani. Pri koncertu je bilo precejšnje število tamkajšnih Slovencev in Slovenk, za kar jim godba izreka vso pohvalo.

V nedeljo takoj po obedu smo se pa napotili na izlet ali piknik. Napravili smo najprej malo parade po mestu in sicer od društvene dvorane pa do visoke šole in potem nazaj na prostor, kjer se je vršil piknik.

Za godbo so korakali tudi člani pevskega društva "Naprej", kar je bilo zelo lepo za pogledati, da se namreč ne sramujejo da so slovenskega rodu, za kar jim jim gre vsa čast. Prispevši na prostor, so nam tamkajšnji rojaki takoj postregli z dobro pijačo, kakor tudi še potem do konca. Kadar je kdo kaj potreboval, so mu rade volje postregli, za kar jim lepa hvala. Prav zelo zadovoljni smo bili vsi člani godbe za vso postrežbo pri naših rojakih, kjer smo bivali, kajti vsak je hotel napraviti vse najboljše, da nam ustreže, za kar se godbeni člani vsem prav uljudno zahvaljujemo.

V torek zjutraj smo se pa zopet podali nazaj v našo staro naselbino Little Falls, v upanju, da se še kdaj vidimo in se zopet malo pogovorimo ter se skupno razveselimo.

Nikdar ne bomo pozabili naših rojakov, kateri so nam v toliko pripomogli kriti naše stroške in toliko žrtvovali v korist nam vsem.

Toraj dragi pevec in pevke, v imenu Slovenske Nar. Godbe se vam vsem skupaj prav uljudno zahvaljujem za vso postrežbo in vam garantiram, da se v slučaju snidenja v naši naselbini prav gotovo spomnimo vaše postrežbe in vam v kolikor mogoče povrnemo vaše dobrodelje.

V imenu godbe se tudi prav lepo zahvaljujem vsem onim, kateri ste nas sprejeli na stanovanja in hrano ter vsem drugim s katerimi smo prišli v dotiko, kajti povsod smo bili zelo prijazno sprejeti.

Toraj še enkrat lepa hvala ter prisrčen pozdrav vsem pevcem in pevkom ter ostalim Slovincem in Slovenkam v Forest City, Pa.
Frank Masle.

Velika povodenj v Nemčiji.

BERLIN, Nemčija, 14. junija. Škoda, ki so jo povzročile zadnje povodnji v Nemčiji, znaša nad 150 milijonov zlatih mark. Povodenj je opustošila nad 700,000 akrov.

NAPRODAJ JE 27 AKROV FARME. dve milj od postaje in tri milje od mesta. 50 redovitih dreves, hiša in postaja. V dobrem stanju. V okolici več slovenskih farmerjev. Vsa poljsna voda da bližnji sood. Anton Sekola. R. R. 2. Box 24, Morgantown, Ind. (3X Thurs. (Ad.)

Novice iz Jugoslavije

Velika proslava na Kosovem.

Na Kosovem polju se je vršila proslava Vidovega dne, kakršnega Kosovo še ni doživelo. Proslava se je udeležilo nad 30,000 ljudi iz raznih kraljev držav, ki so se poklonili spominu kosovskih herojev.

Vaje 31. pešpolka so spremljale tudi avijoni, ki so se spustili na Gazi Mestanu, blizu Muratovega groba.

Slepar s čudodelno travo.

Iz Skoplja poročajo o naravnost neverjetnem slučaju. Biški občinski tajnik iz Lazarjevega polja Petar Gjorgjevič je hodil od vasi do vasi, zbiral vaške fante ter jim lagal, da ima čudodelno travo, ki privabi k vsakemu fantu tisto dekle, katerega si želi za ženo. Seveda je ta čudodelna vaba silno delovala posebno na slabše, pohabljenec in duševno Gorgjevič pa se ni zadovoljil samo s pripovedovanjem, marveč je tudi zahteval od fantov, predjume za čudodelno travo in je na ta način izvalil iz mladih ljudi okoli 3000 dinarjev. Prejem teh novcev je potrdil s posebnimi pobotnicami.

V Turškem selu je izvalil 3000 Din. in 3 zlate turške lire od nekega Todorja Apostoloviča, nekemu seljaku pa je izmamil 1200 Din. in je obema obetal, da bosta v najkrajšem času dobila za ženo tisti dekletki, kateri si želita. Gjorgjevičeva sleparska akcija pa ni dožela častne slave. Ko so preverili fante videli, da dekletki ni in da tudi denar ne pride nazaj, so naznanili moža orožnikom, in ti so ga aretirali ter zaprli v preiskovalni zapor. Ljudje so sedaj radovedni, če mu bo "čudodelna trava" pomagala priti iz zapora.

Povodenj v Baranji.

Iz Osijeka prihaja poročilo, da je močno narasla Drava in razrušila v Podravju obalni nasip v dolžini 12 metrov in je katastrofalno postala skoraj neizogibna. Državno posestvo Belje je v veliki nevarnosti.

Zagrebski osebni vlak je imel skoraj tri ure zamude, ker je voda odnesla nad 30 metrov železniške proge. Vlak je moral čakati, da se je proga popravila.

Iz Sombora javljajo dne 28. junija, da je voda na nekaterih krajih prodrla nasipe. Tritisootvesto delavcev je zaposlenih pri popraviljanju poškodovanih nasipov. Na pomoč je prišlo tudi vojaštvo. Oblasti so evakuirale ogrožene kraje.

Iz Apatina poročajo, da je hitro in energično delo pri popraviljanju nasipov imelo uspeh. Za Apatin ni več nevarnosti.

Pri Novem Sadu je voda narasla za 9 centimetrov. Vojaštvo je popravilo nasipe.

Nov hrvaški škof.

Don Miho Pušić, doslej župnik v Supetru na otoku Hvaru, je imenovan za hvarskega škofa. Rodom je iz Visa in star 46 let. Čim prispe papežev "breve", položi novi škof prisego kralju Aleksandru.

Železniška nesreča v Delnicah.

Na postaji Delnice v Gorskem kotaru sta trčila skupaj dva tovorna vlaka. Pri tej priliki so bili razbiti štirje vagoni. Človeških žrtev ni bilo. Ker je bila proga vsled te nezgode zabasana, je bil železniški promet več ur prekinjen.

Najden zaklad pri Nevesinju.

V selu Vlahinju pri Nevesinju so pastirji te dni našli na zlat starinski denar. Ko so začeli odkopavati zemljo, so našli dve veliki posodi z zlatim in srebrnim denarjem. Kmetje so potem posodo odkopali in denar med seboj razdelili.

Vsed intervencije orožništva so morali seljaki izkopani denar izročiti oblasti.

Proslava Vidovega dne v Beogradu.

Vidovdanska proslava se je izvršila v Beogradu na najbolj svečan način. Po službi božji v saborni cerkvi v spomin kosovskim

junakom in drugim našim borcem za svobodo, ki so ji prisostvovali člani vlade, zastopniki Narodne skupščine, vojske in običajne in ki jo je daroval bački episkop Irinej, je protijerej Petrovič očrtal pomen Vidovega dne.

Na ulicah v bližini saborne cerkve se je zbrala ogromna množica občinstva, ki je tvorilo v gostih vrstah špalir. Po ulicah so se prodajali znaki Narodne obrane, v Narodnem gledališču se je vršila popoldne slavnostna predstava, na dirkališču pa se je vršila konjska dirka za prestolonaslednikovo nagrado 25,000 dinarjev. Slovesne službe božje so se vršile tudi v cerkvah drugih verodržav.

Aretacija demonstrantov v Sarajevu.

Policija je v Sarajevu aretirala nekoliko dijakov, ki so zvečer hoteli demonstrirati pred italijanskim konzulatom. Od policijske strani se trdi, da je 200 demonstrantov hotelo napasti italijanski konzulat, kar pa so oblasti preprečile.

Velika avtomobilska nesreča v Črni gori.

Kakor javljajo iz Cetinja, se je na cesti med Njegosom in Cetinjem prevrnil avtomobil, v katerem se je vozilo 15 oseb. Trije potniki so ostali na mestu mrtvi, o dveh pa se dvomi, ali ostaneta pri življenju, več drugih pa je težko poškodovanih. Šofer je aretiran.

Nov rektor zagrebske univerze.

Za dobo treh let je bil izvoljen za rektorja profesor kazenskega prava dr. Ernst Miller.

Nikola Tesla častni doktor zagrebske univerze.

Te dni se je v avli zagrebske univerze vršila slavnostna akademija v počastenje sedemdesetletnice Nikole Tesla. Pri tej priliki je bil jubilarju podeljen častni doktorat tehniških znanosti jugoslovenskega vsučilišča v Zagrebu.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Odkritje spomenika padlim Orjunam.

Na Vidov dan dopoldne se je vršilo v Trbovljah odkritje spomenika padlim trem Orjunam: Boltavzarju, Žnidaršiču in Slajpahu. Ob 9. zjutraj takoj po prihodu obeh vlakov: mariborskega in ljubljanskega se je formiral na obširnem prostoru pred kolodvorom spreved z godbo na čelu. V sprevedu je korakalo članstvo, formirano po teritorialnih enotah. Več sto Orjunov je korakalo uniformiranih, mnogo izmed njih je bilo opremljenih z jeklenimi čladami. Sodelovala je celokupna Orjuna po odposlanstvih. V sprevedu, na čelu, katerega so nosili številne prapore, je bilo opaziti tudi veliko ženstva, večnoma iz drugih krajev. Spreved je zavil naravnost v Loke k spomeniku pred Fritsehevo vilo nasproti Delavskega doma. Tu so se Orjunaki porazdelili, nakar se je vršilo slavnostno odkritje spominske plošče, vzdane v spomenik, ki ima v pročelju obliko kapelice.

Po odkritju in govornih zastopnikov oblastnega odbora in domače Orjune se je članstvo zopet formiralo v spreved in odkorakalo na kolodvor.

Proti vsem eventualnostim je bilo v Trbovljah v pripravljenosti okoli 150 orožnikov. Potek odkritja pa se je izvršil brez incidentov.

Kralj na Bledu.

Te dni je prispel kralj Aleksander I. v Ljubljano, kjer so ga pozdravili zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Kralj se je nato odpeljal z dvornim vlakom na Bled, kjer se že nahajata kraljica in prestolonaslednik.

Kralj ostane po dosedanjih dispozicijah vse poletne mesece v Savoboru.

Peter Zgaga

Bajka (ali pa ne).

Znanost je dognala, da so nekatere bolezni le namisljene. Človek čita o tej ali oni bolezni, čita o njenih znamenjih in simptomih, pa se mu mahoma zazdi, da ima on ista znamenja in da boleha na isti bolezni.

Tako poročajo o nekem človeku, ki si je v glavo zabil, da ima srčno napako. Kafil je dosti in dosti pil, pregibal se je pa le malo. Večkrat se je že odpravil k zdravniku, toda dobri zdravniki so dragi. In dobri zdravniki tudi pravijo: — Pa pridi še jutri in pojutrišnjem, pa pridi še drugi teden trirat ali štirikrat.

Mož se je bal stroškov in ni šel k zdravniku.

Nekega dne, ko ga je prav posebno tiščalo pri srcu, se je pa vseeno odločil.

Šel je k najslavnejšemu in najdražjemu zdravniku.

— Saj vem, — je mislil sam pri sebi, — pijačo in kajenje mi bo prepovedal ter mi bo računal kakih petindvajset dolarjev.

Šel je pa kljub temu.

Zdravnik ga je natančno preiskal ter rekel:

— Dragi moj, vaše sree je popolnoma zdravo. Zastran srea živite lahko še sto let.

— Toda jaz kadim ...

— O, le kadite, kolikor vas je volja.

— In tudi pijem ...

— Tudi jaz pijem — je odvrnil zdravnik smeje — kdo pa ne pije v tem času?

In na vrsto je prišlo zadnje, najbolj težavno vprašanje:

— Koliko sem vam dolžan, gospod doktor? — je zajecal namišljeni bolnik. Uverjen je bil namreč, da mu bo najmanj dvajset dolarjev zasolil.

Zdravnik se je pa nasmešnil rekoč:

— O nič, niti centa ne. Saj niste bolni in vas nisem zdravil.

Možaku se je od presenečenja stemnilo pred očmi. O takem zdravniku ni slišal še nikdar v življenju.

Presenečenje je bilo preveliko. Parkrat je omahnil naprej in nazaj, končno pa tebebil na tla in mrtev obeležal.

Zdravnik se je sklonil k njemu in konstatiral, da ga je zadela srčna kap.

V mestu je živel brivec, ki so se ga bali kot samega vraga. Le malokoga je obrič, ne da bi ga urezal.

Ker pa ni imel nobenega konkurenta, so ljudje kljub temu hodili k njemu.

Ko je nekoč nekega rojaka prav poštno masakriral, je rojak globoko vzdihnil ter rekel:

— Prosim te, daj mi kozarec vode.

— Ali ti je slabo?

— O ne, nič mi ni slabo, samo poskušati hočem, če mi lica še vedno vodo drže.

Če bi prišel to leto, ko praznujemo 150-letnico neodvisnosti, George Washington v Ameriko, bi mu jako slaba predla.

Najmanj dvakrat bi ga aretirali.

Washington je namreč ljubil kozareček močne žganjice.

Če bi jo pil, bi ga aretirali.

Washington je namreč ljubil odkritosrčno besedo.

Če bi jo izpregovoril, bi ga aretirali ...

Praznik neodvisnosti je vsa Amerika svečano praznovala.

Praznovanja se je vse udeležilo — moški, ženske in otroci.

Tudi zakonski možje so bili v veliki meri zastopani, pa so na praznik neodvisnosti lepo molkali ter si mislili svoje.

Belgijski kralj je postal tktator, baje zato, da bo povečal vrednost belgijskega franka.

Diktatorstvo gre le do gotove meje.

Ljudem je mogoče diktirati, denarju pa ne.

To nam prica tudi laske lira.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"!

Laški fašizem se cepi.

Ko je moral nedavno Farinacci, glavni tajnik fašist. stranke, na migljaj ministrskega predsednika Mussolinija "prostovoljno" odstopiti, je pričelo inozemsko časopisje dosledno pisati o razpadu fašizma. Toda ti glasovi so bili nekoliko prezgodnji, spori med Farinaccijem in Federzonijem strujo so res ostri, a obe državi Mussolini krepko za uzo. Ako pade Mussolini, pade fašizem. Do zaključka, da je fašizem še na trdnih nogah, je bilo mogoče priti po ugotovitvi, da je opozicija po razrušenju Aventina tako razkrojena in razbita, da ni mogoče računati na skupen odločilen nastop proti fašistovskemu režimu; posamezne stranke pa so prešibke, da bi se spustile v odprt boj. Na drugi strani ne more miniranje fašizma iz inozemstva po izseljenih roditelj takojšnjih uspehov.

Če hočemo dobro razumeti vse bistvo sporov med Farinaccijem in Federzonijem strujo, moramo seči v razvoj fašizma za dobri dve leti nazaj. Matteotijev umor bi bil kmalu zahteval glavo fašizma. Leto 1924 se je nagibalo k zatonu ko je moč opozicije tako zrastle, da si je upala javno zahtevati, da se fašistovski glavari, med njimi tudi Mussolini, stavijo pred najvišje sodišče. Mussolini je v veliki zmedenosti razmeroma dolgo čineal, a se je končno odločil za zadnjo bitko: V svojem govoru 3. januarja 1925 je napovedal nove dneve, popolno diktaturo. V tistem hipu je zmagal Farinacci, ki je vedno propovedoval neizprosni boj proti opoziciji, v borbi proti zmerni struji v stranki. — In res, Farinacci je kmalu nato postal tajnik fašistovske stranke. Sledilo so dnevi velikega preganjanja opozicije, glavni voditelji opozicijskih strank so se morali izseliti. A Farinacci se ni zadovoljil z uspehom proti opoziciji, ampak je pričel praktično uveljavljati svoje ideje tudi v fašistovski stranki, to je, pričel je na tihem preganjati fašiste, ki se niso hoteli navduševati za tako odkrito brutalno postopanje proti nefašistom; dosledno temu je seveda podpiral svoje priistaše.

Ko je šlo za imenovanje višjih uradnikov tudi v državnih službah, je hotel imeti prvo besedo, da ne bi prišel na izpraznjeno mesto uradnik, ki ni njemu po volji. Postavil se je na stališče, da mora stranka odločevati o takih imenovanjih, pokrajinski tajniki stranke morajo imeti odločilno besedo pri upravljanju posamnih pokrajin.

Tako je prišel čas, ko so se morali prefekti pokoriti pokrajinskim tajnikom, tako da je prišla državna uprava v posameznih okrajih pravzaprav v roke stranke same. Glavni tajnik fašistovske stranke je moral na ta način priti v spor z notranjim ministrom Federzonijem, v čigar področje spada imenovanje prefektov in drugih višjih uradnikov ter vsa notranja uprava države sploh. Ker sta se srečala dva človeka silne narave (Federzoni je znan kot mož energije), je bila kakva polovičarska rešitev izključena: ali pade Farinacci ali Federzoni. Boj se vrši z vso silo in z vsemi sredsti, ki so na razpolago. Farinacci je tedaj postavil zahtevo, da mora biti glavni tajnik stranke tudi notranji minister; le na ta način se dinamično sila stranke izkoristi, v državnem življenju in upravi pa zaveže nov duh. Poleg tega se izključujo spori med krajevnimi predstavniki

ki stranke in države, to je med pokrajinskimi tajniki in prefekti in tudi trenje med glavnimi tajnikom in notranjim ministrom se neha. Farinaccijevi pristaki so na zborovanjih vpili: — Vogliamo Farinacci ministro dell' interno e possiamo guardar in faccia al Padre eterno! — (Hočemo Farinaccija za notranjega ministra in v obraz lahko pogledamo Bogu).

Mussolini, ki spretno manevrira z obema strujama in se nasloni sedaj na eno, potem zopet na drugo, je opazoval ta boj oddaleč. — Farinacci je med tem postajal vedno bolj popularen, vozil se je okrog po deželi in prisostvoval vsem slavnostim, inspiciral je na levo in na desno, svoje govore je začel z "Jaz, načelnik stranke" (do tedaj se je imenoval le Mussolini načelnika stranke), mas ga je pričela nazivati "sottoduce", podvodjo fašizma (Mussolini je duce). Farinacci pa je tu srečal tudi Mussolinija. Diktatorji se bojijo za svojo popularnost, dva pa ne moreta biti hkrati popularna. Farinacciju so bili dnevi šteti, treba je bilo najti le priložnost. Tudi med Farinaccijem in Volpijem, finančnim ministrom, niso bili odnosi prav pristrani; Farinacci je namreč večkrat napadel zavod Banca Commerciale Italiana, ki jo vodi Toplitz in pri kateri ima Volpi veliko besedo.

Farinacci je kmalu razgalil svoja prisa. Spravil se je na Vatikan. Zahteval je odstranitev držav. tajnika Gasparrija, češ, da spodbuja cerkev v boj zoper fašizem. Sledilo je znano papeževsko pismo Gasparriju, v katerem mu izraža popolno zaupanje. Gasparri je ostal in Farinacci je "prostovoljno" odstopil. Mussolini se je tako vsaj za enkrat iznebil nevarnega tekmeča. Federzoni je zmagal: glavni tajnik fašistovske stranke je postal Augusto Turati, ki zna sestavljati krasne okrožnice in lepe govore, a tudi ubogati. Farinacci je po zadnjem pohodu v Trst in Postojno popolnoma umolknil. Pravijo, da dela in se ne mara več izpostavljati.

Kaj prinese bodočnost? Sovraštvo med posameznimi strujami, posebno med poslanci je strašno. Sovražijo se bolj kakor na primer fašisti in komunisti, odtod kriza v pokrajinskih organizacijah. Toda nad razburjenimi duhovi se dviga roka Mussolinija, kateremu se danes nihče ne upa odreči pokornosti. Če ta roka omahne, ne prepreči nihče več tega, kar mora priti.

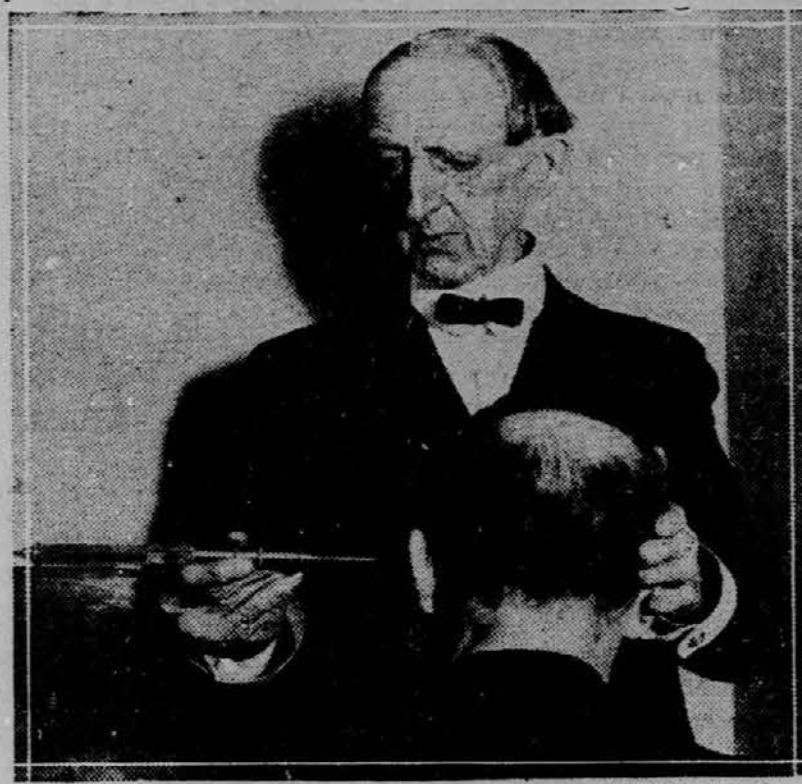
ALI ŽIVALI JOKAJO

Živali razpolagajo ravnotako z organi za plakanje kakor z organi za smeh. Svinje, osli, mule, razne vrste jelenov, opice, goveda in žirafa pretakajo prave solze, kadar so žalostne. Opice plakaajo, kadar jih užalijo ali kadar so ne pričakovano prevrjene. Jelen plače, ko vidi, da ne more uiti svojim zasledovalcem. Ga. Burton pripoveduje, da je videla v pušavi levino, ki se je jokala. Oslica, ki se je bila zadržala v 12 paleov dolgi trn, je svojo bol in muko kazala na gobcu, iz oči pa so ji tekale solze. Znani izsledovalec Livingston pripoveduje, kako je nekdo našel opico, ki je plakala z glasom, podobnim človeškemu glasu, in sicer vselej, kadar je opice vzel v roke. Dr. Borlage je na Javi ustrelil žensko opico, ki je pestovala mlado dete. Opica—mati je poginila jokajoč. Žirafa, ki so jo pogodili s sulico, so našli mrtvo s solzami v očeh.

Nemško akademsko dijaštvo za tirolske Nemce.

Bavarske visoke šole so poslane kolektivne spomenice na vse višje šole v Nemčiji in inozemstvu kot "pristojne varuhe velikih duševnih dobrin človeštva"; v spomenici opozarjajo na italijanska nasilja v Južnih Tirolah in pozivajo vse prijatelje ljudske svobode in civilizacije, da se zavzamejo za to, da bo Italija ravnila nasproti nemški narodni manjšini po modernih, demokratičnih načelih.

KONGRESNIKOM BODO PREMERILI MOZGANE

V kratkem bo znani psiholog dr. Arthur MacDonald premeril vsem kongresnikom lobanje ter skušal nato natančno dognati, koliko možgan imajo v glavi. Boj ter raziskave bo objavljen, toda brez imena kongresnikov.

NOV MARCONIJEV IZUM

Slavni italijanski izumitelj senator Guglielmo Marconi je pred par dnevi sprejel angleškega novinarja ter mu odkril svoje najnovejše načrte in iznajdbe. Po izjavah, ki so sedaj obelodanjene v angleških listih, je soditi, da pripravljata Marconi človeštvu zelo koristne izume, ki bodo prinesli nov civilizatorični napredek.

Na vseh večjih obalah in rtičih sveta se nahajajo svetilniki, ki pomagajo ladjam, ki gredo proti zemlji, da se orijentirajo. Svetilniki so zelo koristna naprava, kadar je lepo vreme in ne nagaja megla. Kadar pa se vleče nad morjem gosta in neprodurna megla, takrat je svetilnik brez moči; — ladje so izpostavljene največjim nevarnostim.

Da se ta nadostatek odpravi, je izumil Marconi takozvane radiosvetilnike, to se pravi prav male in poceni radiopostaje, ki bodo oddajale permanentne znake v svrhu orijentacije približujočih se ladij. Vsaka taka ladja bo prejela radiosvetilnik, mehanično v določeni bližini obale, ne da bi bilo potrebno, da vidi obal ali pa luč svetilnika. Na podlagi teh radiosvetilnikov in vesti bo ladja orijentirala svoj položaj ter z največjo sigurnostjo priplula v pristanišče. Prvi tak radiosvetilnik je Marconi instaliral na S. Forelandu na Južnem Angleškem. Vsaka, tudi najmanjša ladja si bo lahko nabavila droben sprejemni aparat, ki ji bo omogočal orijentacijo v bližini obale v meglenih dneh in temnih ponočnih viharjih.

Svojo glavno pažnjo je Marconi posvetil usmerjanju radiovalov. Največji nedostatek radijske telefonije obstoja danes v tem, da lahko posluška radiofonске pogovore ves svet. Vaznih državnih in privatnih vesti ni mogoče preveriti radiovalom, ker jih lahko zajame nasprotnik. Pred kratkim pa je Marconi iznašel aparat, ki nekako omogoča usmerjenje radiovalov potom valovnih snopov. S temi valovi da radiogovoru posebno smer, tako da bo valove mogla sprejemati samo natančno določena postaja. Marconi je pričel, da so mu prvi poizkusi v tem oziru tako uspešni, da lahko računa na bližnjo popolno rešitev vprašanja. Marconi je zaključil svoje izjavo z napovedjo, da smo danes šele na začetku brezžične tehnike in da v kratkem doživimo epohalne iznajdbe.

Drugo veliko iznajdbo pripravljata Marconi človeštvu s svojim radiografom. To bo neke vrste radiopisalni stroj. S tem bo n. pr. mogoče govoriti v Londonu v radiooddaljeno postajo ter ta odgovor istočasno tiskati na pisalnem stroju v Moskvi ali na Kitajskem. Prvi poizkusi z radiografom so vsestransko uspešni. V Londonu je Marconi govoril v radioaparatu — pisalni stroji v Oxfordu, ki so bili zvezani z brezžičnimi aparati, pa so istodobno že pisali izgovorene besede. Na aparatih treba le še malenkostnih izpopolnitev, ki bodo gotove v par mesecih.

DVA USODNA STRELA

V južnem delu Norveške, blizu norveško - švedske meje, leži starodavno in slavno mesto Frederikshald, ki dobi s prihodnjim letom zopet svoje staro ime Halden. Kakor znano, so Norvežani nedavno prekrstili večino svojih mest in opustili vsa tuja imena. Začeli so pri Kristijaniji, ki je dobila zopet staro norveško ime Oslo. Blizu Frederikshalda stoji znamenita gorska trdnjava Frederiksten, ki je bila porušena pred 200 leti, ko je postala Norveška zopet neodvisna. Iz te trdnjave sta bila izstreljena v enem stoletju dva usodna strela. Prvi je bil izstreljen leta 1718. Ta je ubil švedskega kralja Karla XII. Karel XII. je bil zelo hraber vojskash. Organiziral je pohod proti Rusiji, kjer je doživel v bitkah pri Polavi in Narvi popoln poraz. Njegove slave je bilo po teh bitkah konec. Ko je vodil svoje čete proti Danskim, je oblegel tudi trdnjavo Frederiksten in padel v roke neznanega cestnega roparja.

Drugi usodni strel je padel iz te trdnjave dne 18. junija 1826. Bila je haš nedelja in poveljnik trdnjave je dobil nalog, da opozori prebivalstvo s topovskimi streli na radosten dogodek v vladarski rodbini. Princeza Josefina je šla tisto nedeljo po porodu prvič v cerkev. Njen sin je bil poznejši kralj Karel XV. Na povelje so izstrelili iz trdnjave določeno število topovskih strel, in sicer proti mestu, ki je ležalo globoko v miru. Skozi mesto je tekla sicer široka reka, vendar so pa vznemirjali meščane pogosti požari. Prebivalstvo je zažgalo hiše večkrat samo, da bi za časa danško-švedske vojne sovražniki v Frederikshaudu ne našli zavetišča. Tako se je zgodilo tudi pred obleganjem Frederikstena 1716. Dne 18. junija 1826 pa požara ni povzročilo prebivalstvo samo, marveč topovski strel, namenjen pozdravu princeze Josefine. Odpadek slepega strela je padel v okraj Rusterd na neko leseno streho in kmalu se je dotična hiša vnela. Ker je bilo v bližini veliko lesenih hiš, modernega gasilstva pa sploh še niso poznali, je bil severni del Frederikshalda kmalu v plamenih. Prebivalstvo je v paniki bežalo iz hiš v južni del mesta, upajoč, da najde tam varno zavetje. Veter je bil splošnega ugoden. Naenkrat pa se je obrnil v nasprotno smer in požar je prekoratil reko ter se razširil tudi na južni del mesta. Čez pol ure je bil ves južni del podobnega ognjenemu morju. O rešilni akciji ni bilo niti govora. Dva dni in dve noči je divjal ognjeni demon po mestu in uničil vse, kar mu je prišlo na pot. Kar je prebivalstvo v naglici rešilo, so razni sumljivi elementi pokradli.

Požar je kmalu dosegel tudi trdnjavo Frederiksten, v kateri je bila velika smodnišnica. Poveljnik trdnjave general Fleischer, ki je poslal gorečemu mestu vojaštvo na pomoč, ni imel nikogar pri rokah, da bi mogel

ČLANEK 185A.

Kazni.

Pri vzgajanju otrok bi stariši ne smeli rabiti ostrih kazni, kajti otrok ne ve, kaj je prav in kaj ni prav. V najboljšem slučaju sledi svojim nagajenjem. In če krejejo ta nagajenja v napačno smer, je dolžnost starišev pokazati mu boljšo smer. Preveč starišev ima neprestano v ustih besedo: "Ne smeš". Če bi porabili to polovico toliko časa, da skušajo obrniti željno zanimanje otroka v kako zdravo in normalno smer, bi imeli dokaj srečnejše otroke. Otroci se zelo občutljivo bitje ter ima vse želje in nagajenja odraslih. Če pozna, da se ta njegova naravna nagajenja neprestano zatira, bo skušal najti zanje kak nenaraven izhod.

Bistveno v oskrbi bolnega otroka.

Malega otroka, kojega temperatura poskočila pod normalno je treba obdržati v postelji, v hladni, mirni in dobro prezraeni sobi. Dovoliti se mu mora počitek ali spanje in seer tako malo moteno kot je mogoče. Razdražen, nemiren otrok, ali otrok, ki kaže znamenja telesne neudobnosti, ki pa nima nič mrzlice, je v istem položaju kot otrok z mrzlico in treba je postopati z njim na isti način.

V bolniški sobi se ne sme zbirati družina ali sosede. Tudi če ni nobene nalezljive bolezni po mnenju starišev, je treba bolnega otroka zadržati od ostalih otrok, dokler ni znana resnična narava bolezni. Že samo ta varnostna odredba, če bi se je držali vsi, bi dosti pripomogla k omejitvi razširjenja nalezljivih bolezni.

Prečitajte te članke vsaki teden pazljivo ter jih prihranite za bodočo uporabo.

preprečiti nevarnost strahovite eksplozije. V trdnjavi so bili sami kaznjenci, in sicer 93 mož v okovih. General jih je dal pod vojaško stražo privedi na dvorice, čigar stene so zadrževale požar, ter jim sporočil, da noče spreminiti njihove zaporne kazni v smrtno. Povedal jim je, kakšna nevarnost preti trdnjavi in kakšne posledice utegne imeti eksplozija. Zato da jih odpušča v miru, ker itak nima vojakov, da bi jih stražili. Dejal jim je, naj se hitro razkrope na vse strani in naj obžalujejo svoje zločine. Ob enem je pozval prostovoljce, ki bi hoteli odnašati iz smodnišnice smodnik, in z junaštvom zaslužili pomilostitev. Ta plemenitost je na kaznjence tako vplivala, da so se vsi do zadnjega priglasili. Službujoči častnik je odšel z njimi v smodnišnico, kjer so napravili kordon in začeli zalivati smodnik, da preprečijo katastrofo. Delali so neprestano 24 ur.

Tako je bila trdnjava rešena, dočim je mesto do tal pogorelo. Ko je po preprečeni eksploziji poveljnik poklical kaznjence k sebi, da se jim zahvali, sta manjkala samo dva, ki nista verjela obljubi in sta med delom v smodnišnici pobegnili. Takratni zakon niso poznali nobenih obzirov, zato je dal general odvesti kaznjence pod močno stražo v Frederikstad, kjer so morali čakati kraljeve odločitve.

Zanimivo je, da je bilo mesto Frederikshald že takrat zavarovano. Gasilec so imeli posebno zavarovalnico, pri kateri so bili zavarovani vsi prebivalci. Ker je pa vse pogorelo, tudi zavarovalnice niso mogli izplačati. Nesrečnemu prebivalstvu so pomagala druga mesta in tako je bil Frederikshald kmalu obnovljen.

Nemška propaganda.

Delovanje pangermanskih društev v Nemčiji silno narašča. Posebno aktivno središče nemške propagande je Stuttgart, kjer je "Deutsches Auslandsinstitut", ki ga vodi bivši generalni konzul Wanner.

Namen tega instituta je, povsod dvigati nemško propagando in pobijati predvsem razširjanje francoske kulture v inozemstvu in društva "Alliance française". Stuttgartski nemški institut šteje 4700 plačujočih članov; v zadnjem letu je naraslo to število za 200.

Poseben oddelek, ki ima namen dajati pojasnila nemškim izseljencem, je dal lani 6000 ljudem nasvete. Urad za preskrbovanje služb Nemcem v inozemstvu je dal 16.000 nasvetov. — Letno poročilo tega urada pravi: — Na žalost smo morali ugotoviti, da inozemski trgovci in tovarnarji načelno odklanjajo sprejemanje nemških uslužbencev v službo. —

Tu je centrala vseh propagandnih institucij, ustanovljenih z enim in istim končnim smotrom, ki ni nič manj kot zopetna vzpostavitev večje in bolj mogočne Nemčije, kot je bila pred vojno. Vsled visokih državnih podpor se razvija ta propaganda izredno aktivno.

Drugi podoben institut je v Frankfurtu ob Menu, imenuje se Alzaško - lorenski institut. Tudi ta institut je odbil novo palačo in sicer v Bockenheimer Landstrasse, ki je najlepša cesta frankfurtskih milijonarjev.

Namen tega instituta je, delovati na vse kriptle, da bi se kljub versailski mirovni pogodbi Alzacija in Lorena germanizirali. — Univ. profesor Wolfram, glavni institutov tajnik, navaja v svojem letnem poročilu, da ima institut 3000 članov in da se je njegova knjižnica lani povečala za 3000 knjig.

Pri zadnjem običnem zboru, na katerem so izpirali precej renega vina in sekta, so prepevali alzaške narodne pesmi, predvsem znano himno, ki jo pangermanisti prav radi pojo: O Strassbourg, krasno mesto. ... Nekaj profesorjev je imelo potem govore o tragediji Alzacije, obmejne marke.

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imam jedline dišave, Knajpovo ječmenovo kavo in importirano domača zdravila, katera priporoča mgr. Knajp v knjigi —

DOMAČI ZDRAVNIK

Pisite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabl. V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.

Math. Pezdor

Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE REGALJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITD

Sigurno 25% ceneje kot drugod. VICTOR NAVINŠEK, 331 GREEVE ST. CONEMAUGH, PA.

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

52 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

67

(Nadaljevanje.)

— Najlepše na ljubezni je sen, ki se prikazuje pred njo. — si je mislil, — in bojim se, da sem se prebudil iz tega sna. In kaj sedaj!

Lotilo se ga je veliko razočaranje in končno se je celo pojavila v njem jeza proti njej.

Ali ga Vera tako ljubi kot je vedno domneval dosedaj? Ali ima ženska v takem slučaju res toliko moči proti ljubezni kot jo je pokazala ona? Svet jo je seveda obsajal, a on je dobro vedel, da sodi svet krivično. — Ali ni mogoče preračunljiva s voje strani?

Ni pa Henrik edini, ki je preživel ono noč brez spanja. Tudi Georgini se ni godilo nič boljše. Konečno, proti jutru, ko se je že pričelo daniti, je skočila iz postelje ter sedla za pisalno mizico.

Po pa brezpomembnih frazah je pisala:

— Nikdar me nisi resnično poznala, Vera, kajti na svoj način sem vedno mislila dobro s teboj. Ko sem se takrat borila proti tvojim odnosom s Ter Velpsom, sem storila to le raditega, ker sem domnevala, da ga dobro poznam in ker nisem videla v tem razmerju nobene sreče zate. Moje najhujše slutnje so bile sedaj potrjene. Včas zvečer je bil pri grofiji Simanski ter je odlikoval Miss Juan Bridge na tak način, da se mi še danes jeziijo lasje. Ali razumeš neizmerno netaktnost, da dvori ravno oni, ki te je osramotila pred celim svetom? Vera, le enkrat poslušaj glas razuma, prosim te! Prisili ga, da se poroči s teboj. Sedaj! Takoj!

Da ti vrne tvoj sloves, tvoje mesto v družbi, v kolikor je to pač mogoče. Če resno zahtevaš to, ne moreš storiti drugače, vsprico vsega, ka si storila za njega. Ne misli na izgubo svojega premoženja, vse to bo Emil primerno uredil, pač pa misli enkrat nase, — na svojo osebo. On se mora vrniti k tebi in nato se bo vse izpremenilo. Ali pa se hočeš morda umakniti tej deklini?

— Jaz sem bolna. Boli me glava. Piši mi par vrstic, kadar se odločiš. Če pa želiš, da osebno govorim s teboj, bom prišla k tebi neopazena. Take sramote si ne smeš naprtiti.

Vedno neizpremenjeno

tvoja Georgina.

Zaključila je pismo ter ga položila na stran. Nato pa je zopet smuknila v posteljo.

Zjutraj je našla pismo služabnice in opoldne je bilo že v rokah Vere. — Georgina pa si je zaman prizadevala, da zopet zaspi. Ali res ni bilo nikogar, ki bi ji mogel pomagati, v naporu, da suravi Vero in Ter Velsa skupaj? Za njo je bilo namreč vse na tehnični, polom hiše, ki je bila že davno zgrajena na ničevi navideznosti.

Ko je ležala v postelji ter razmišljala, se je spomnila dr. Šrata. Da, to bo pravo! Tekom bolezni Konrida mu je Vera zaupala ter pogosto povdarjala napram njej, da je doktor mož, kateremu se lahko zaupa. Da, žnjim boče govoriti.

Dr. Šrat pa je našel, da ni prav nič bolna, le nekoliko razburjena. To ji je tudi povedal, sicer na dvorljiv, a zelo odločen način.

Že se je hotel posloviti, ko je Georgina naenkrat iztegnila roko proti njemu ter ga zadržala.

— To ni še vse, doktor. Moram govoriti s Vami še o neki drugi zadevi, — moram. In Vi me morate poslušati.

Ves presenečeni se je ozrl nanjo, a nato je bušnil preko njegovega obraza izraz nevolje.

— Milostljiva gospa, jaz ...

— Prosim vas, poslušajte me, stvar se tiče Vere, — je rekla nestrpno. Na to pa je pričela hitro pripovedovati dogodke prejšnjega večera.

Ni se vedno strogo držala resnice, pač pa pogosto dostavila nekaj, kar ji je narekala fantazija. Konečno pa je rekla z nehljnim razburjenjem:

— Kaj pravite k temu, doktor?

Njegove oči so blestele, njegova pest je bila stisnjena in vse mišice so se napete.

— Ta lopov! Ta nesramnež! — je vzkliknil hripavo.

Georgina je nakremžila obraz. Vedno je ostal proletarec, ta doktor, in naj ga prime človek kjerkoli hoče. Kako more govoriti v takih izrazih o stvari, ki je bila tako vsakdanja, da je človek komaj poslušal, če je izvedel zanjo. Tukaj je šlo le za stranske okoliščine, ki so bile zanjo edino važne in brez katerih bi ne imela niti ene nemirne noči.

— Vi veste, da je Vera v obeh sveta omadeževana in da bo ostala, če ne postane žena Ter Velsa. Mora se poročiti z njo, kajti le na ta način more spraviti s sveta vse neumnosti, katere je napravila ona radi njega. On mora storiti to in tudi ona mora. Moj Bog, gospa Konrid vendar ni ženska, katero pusti človek na ceditlu, če mu ne ugaja več.

Ozrl se je nanjo z jeznim pogledom.

— Ali mislite, da je tak prisiljen zakon blagoslovljen, gospa? — je vprašal.

— Blagoslovljen! — je ponovila besedo zaničljivo. — To sploh ne pride pri tem v poštev. Rehabilitirati se mora in ne sme dati prednosti teli Amerikanki, ki se opira le na svoj denar, a ni dejanski nič. Obesila se je Ter Velsu neravnost na vrat. On pa dela kot bi delali številni na njegovem mestu; Vera pa ne ve ničesar o vsem tem. Tiči doma ter nima najbrž niti najmanjšega pojma o spletkah te mlade Amerikanke.

— In zakaj pripovedujete vse to meni, milostljiva gospa? — je vprašal dr. Šrat naenkrat.

— Vam?

Georgina se je nekoliko obotavljala, ker je bilo skrajno težko lotiti se tega neotesanega človeka, ki ni imel očitno niti najmanjšega pojma o tem, kar ga dejanska hotela.

— Doktor, — je rekla končno ter položila svojo roko na njegovo ramo, — vi poznate moje sestrino in skoro bi lahko rekla, da jo poznate boljše kot mi. Njen prijatelj ste ter imate upliv nanjo. Ali bi ji ne hoteli povedati, da je njena edina rešitev hitra poroka s Ter Velsom?

Zdravnik je prebledel, se počasi vzravnil ter stal kot izklesan iz mramorja.

— Obžalujem, — je rekel skoro preteče, — obžalujem, milostljiva gospa, da ste sploh prišli na misel poveriti mi tako misijo. Jaz stavljam zakon tako visoko, tako neizmerno visoko, da bi nikdar ne mogel prispevati k temu, da se napravi iz njega spako in potvoro. Spoštujem tudi gospo Konrid, do katere ne morem reči podlo in nizkotno govorjenje in obrekovanje sveta. Ona lahko zaničuje ta svet kot delam tudi jaz, — a obesiti se na takega moža, to mora postati za vsako tenkočutno žensko koncem koneca neznosno. Prepustite ga mirno Amerikanki, to bo dovolj velika kazen zanj. Georgina je zrla nanj ter se nato zasmejala.

(Dalje prihodnjik.)

Kongres za žensko volilno pravico.

V Parizu je zboroval te dni deseti mednarodni kongres Zveze za doseg ženske volilne pravice. Zveza je stara 22 let, ustanovile so jo zastopnice ženskih zvez iz Avstralije, Nemčije, Anglije, Nizozemske, Švedske in Norveške ter iz Združenih držav. Kar je bila tedaj le ideja, je danes v 29 državah uresničeno; narod. zvez je 42. Z velikim idealizmom so delale ženske, številna so bila zborovanja po vseh svetovnih mestih. Doseči so hotele enakopravnost z moškimi. Iz majhnih začetkov se je razvila zveza v velikansko organizacijo. Francoska zveza je naredila vse, da je letošnjemu zborovanju dala impozanten značaj. Vse seje so se vršile v svečanih lepih dvoranah Sorbonne. — Veliki amfiteater, v kojega gre 8000 ljudi, je bil pri vseh javnih prireditvah prenapolnjen, dokaz splošnega zanimanja za kongres. Predsednica Corbett je govorila vsem iz srea, v svojem pozdravnem govoru poudarjajoč, da je treba ženskam v prvi vrsti poguma in navdušenosti, sedaj, ko je svet poln strahu in neznanja. Njih naloga je, da prepeljejo tok materinske ljubezni potom naroda v človeštvo.

Posvetovanja so se vršila v angleškem, francoskem in nemškem jeziku. Komisija za zaščito nezakonskih mater je sklenila to-le: dolžnost države je, da zagotovi nezakonskim otrokom telesni in dušni razvoj, materinska zaščita mora veljati kot splošna naredba, ne pa kot podpora. Poizvedovanje po očetu naj se vplelje po vseh deželah. — Hočemo, da je ženska kot mati zavarovana. — Sklepi komisije o državljanstvu žene zahtevajo mednarodne ureditve tega vprašanja, izdelan je bil tozadeven načrt. — V vprašanju enake morale in trgovine z dekleti so obsojale zvezovalke javne hiše in vsak način državne ureditve prostitucije. — Zahtevalo so mednarodne odredbe proti zvodnikom in zvodnicam, tako proti lastnikom javnih hiš, kakor proti dojavalcem. V tem oziru so zbudila poročila angleških policijevih uradnih splošno pozornost. Soglasno je bil sprejet nemški predlog, naj se sprejema v službo ženske policistinja in tako dalje.

Predsednica Zveze je v pogovoru z nekim poročevalcem govorila o ciljih in uspehih današnje ženske gibanja: — Naše delovanje je eminentno mednarodno. Zato tudi skušamo, da delamo kolikor mogoče skupaj z Zvezo narodov. Podpiramo jo povsod, kjer gre za ženske koristi. Kadarkoli se osnuje kakšna nova komisija, se trudimo, da spravimo kako žensko zastopnico noter. Naše zveze z Mednarodnim uradom dela so izborne. Njegov predsednik Albert Thomas ceni naše sodelovanje zelo visoko; to je umljivo, saj je delo obema stranema isto. Velike naloge moramo izvršiti, tako na primer izenačenje ženskih in moških mezd in ureditev delovnega časa. Pri raznih vladah se trudimo za to, da pridejo ženske izvedenke v Mednarodni urad dela.

Tudi izven Zveze narodov in njenih organizacij uspešno delamo. Zveza za žensko volilno pravico je leta 1920 prvič po vojski spet združila zastopnike prej sovražnih držav. Sprejele smo predlog za zblizanje narodov, češar se tedaj nihče ni upal. Zahtevamo, da se vse države združijo v Zvezi narodov, in moremo z veseljem ugotoviti, da so nas narodi razumeli in da se zveza z vsakim dnem bolj širi. Z največjo energijo se borimo za varstvo otrok in proti trgovini z dekleti. Mnogo se bavimo z gospodarsko mirovno organizacijo.

Dosledno vsemu mednarodnemu ženskemu delovanju zahtevamo tudi, da se nam odpre diplomatska služba. V velikem modernem zblizanju narodov mora imeti tudi žena besedo, iz treh vzrokov: prvič zato, ker gre tukaj za temeljno vprašanje našega gibanja, za našo enakopravnost z moškimi; drugič zato, ker smo ženske za diplomatsko službo po naravi ustvarjene, kar nas uči

zgodovina na vsaki strani; tretjič za to, da moremo uspešno braniti velike koristi našega spola. Sedanjemu kongresu pripisujemo velik pomen. Vsi naši kongresi imajo pozitiven uspeh; tako smo izvojevale tudi na lanskem zadnjem kongresu v Rimu velik uspeh. Prepričale smo Mussolinija, da morajo italijanske ženske v pričakovanju državnozb. volilne pravice dobiti najprej občinsko volilno pravico. Mussolini nam je obljubil, da jo bodo dobile in sedaj jo imajo. Prav tako smo dosegle žensko volilno pravico v Novi Fundlandiji, v treh indijskih provincah ter v indijskih državah Kočin in Mysore.

Kakor vidite, rastejo naši uspehi od dne do dne. Tu hočemo doseči določeno mezo, tam reformirane zakone, drugje razglasimo pravico ženske do enakopravnosti z moškimi, drugje zopet hočemo prevzeti politično odgovornost za usodo držav. Prepričana sem, da bodo naš glas slišali povsod in da bo naš deseti kongres nov korak in nova zmaga v boju za doseg ženskih pravic. —

BRIAND IN ASQUITH

O Aristidu Briandu, ki je že deseti francoski ministrski predsednik, pripovedujejo mnogo zanimivega o tem, kako naglo se zna odločiti in kakšna sredstva uporablja za svoje uspehe. Med vojno je bil dvakrat ministrski predsednik. Kot tak je zelo mnogo pripomogel, da so zavzele drave zmagale. Nekot je imel opraviti z Asquithom. O tem zanimivem sestanku pripoveduje sam Briand sledeče:

— Proti Clemenceaujevi volji sem začel organizirati zavezniško fronto pri Solunu. Pozneje se je izkazalo, da ta ideja ni bila napačna. Solunska fronta je igrala v zadnjem dejanju svetovne tragedije odločilno vlogo. Pa tudi Angleži so mi delali pri tem preglavice. Ekspedicijski zavezniških čet v Solunu je bila v načelu sklenjena. Anglija bi morala poslati štiri, Francija pa tri divizije. — Definitivno bi se moralo sklepati o tem na posebnem sestanku angleških in francoskih državnikov. V ta namen je prispel Asquith v Calais. Takoj po otvoritvi seje je Asquith vstal in svečano izjavil, da vlada njegovega veličanstva angleškega kralja ne pošlje na solunsko fronto nobene divizije. — Tu sem prišel na dobro idejo. Že dobro, — sem odgovoril Asquithu. O tem sploh ne bomo več govorili. — Kako to? — je vzkliknil Asquith. — Mar ste z mojo izjavo zadovoljni? — Ničesar nimam pripomniti, — sem odgovoril mirno. — Vlada njegovega veličanstva je sklenila, da ne pošlje v Solun nobene divizije. Pa naj bo tako. Kaj bi se o tem torej še prepirali? — Toda vaše divizije so že na potu, — je pripomnil Asquith. — Da, na potu so. — In se izkrcajo v Solunu? — Da. — Toda Bolgari in Turki jih vržejo s pomočjo nemške artilerije v morje, — je izjavil Asquith. — Pa naj jih vržejo, — sem odgovoril mirno.

— Čujte, — se je oglasil Asquith. — Nemška vlada nam je obljubila, da se lahko vaše čete vrnejo v Francijo, če opustite ta načrt. Podmornice francoskih ladij ne bodo napadle. Ne bodo jih. — Baš zato se izkrcajo. Upam, da se razumeva. Centralne države so vse to obljubile, kar je dokaz, da se solunske fronte boje. — Nato me je Asquith prosil, naj mu dam pol ure časa, da se posvetuje z ministri. Čez pol ure se je vrnil in izjavil, da pošlje Anglija v Solun mesto štirih kar pet divizij. —

Smrtna kosa.

Umrl je v Žužemberku Leopold Pečnik, dolgoletni klobučarski mojster. — 26. junija je umrla na Vranem Katarina Oset. — V Petrovčah je preminula soproga nadučitelja Karolina Wudler. — V Ljubljani je preminula poslušnica in trgovka Josipina Cesar.

ODŠKODNINE KNEZOV V PRETEKLIH LETIH

Glasovanje na Nemškem o odškodnini knezov nas spomni na leto 1848. Takrat so odstavili v Parizu meščanskega kralja Ludovika Filipa. Štiri leta na to je predsednik francoske republike Louis Napoleon izdal odredbo, ki se tako začne: — Vse vlade so smatrale doslej za neobhodno potrebno, da so prisilile družino odstavljenega regenta k prodaji premičnega in nepremičnega premoženja, nahajajočega se na francoskih tleh. Tako je prisilil 12. januarja 1816 Ludovik XVIII., člane družine cesarja Napoleona, da so svojo osebno lastnino prodali tekom šestih mesecev; 10. aprila 1831 je Ludovik Filip napravil prav tako s princu starejši vrste Burbonov. Take odredbe zahtevata red in javna korist; prav posebno potrebno je, da izgine vpliv, ki ga daje posest v vrednosti 30 milijonov frankov. — Toliko so bila namreč vredna posestva odstavljenega kralja in njegovih sorodnikov. Zanimivo je, da je izšla Napoleonova naredba 12. januarja, torej tako kot prej Ludovikova. Nalašč seveda je to naredil. In se je tudi tako zgodilo, kakor je odredil, vse so morali prodati tekom enega leta.

Enaka usoda je doletela pozneje tudi Napoleona samega. Narodna skupščina je 1. marca 1871 to-le sklenila:

— Narodna skupščina potrdi odstavitev Napoleona in njegove dinastije in izjavlja, da je odgovoren za propast, zasedbo in zmanjšanje Francije. — V zgodovini nič ne beremo, da bi bil dobil Napoleon kakšno odškodnino. Tudi Bismarck je leta 1868 odredil za plombo premoženja hannoverskega kralja.

STRAHOVI V GRADU

V Boskovicah na Moravskem se je razširila vest, da na starem gradu na "Kopeji" straši. In res so mimoidoči ponoči slišali neke čudne glasove, podobne skovikanju sove. Prestrašeni fantje in dekleta so bežali iz gozda od starega grada, toda strah je šel za njimi, dokler niso stopili iz gozda. Za to strašilo se je začel zanimati gozdni čuvaj Konečný, ki je sklenil dognati, kdo bega strahopetne ljudi. Zvečer je ostal dolgo v gozdu, nakar se je vračal domov. Toda strahovi ni bilo od nikoder. Komaj so se pa vrata starega grada zaprla za njim, je strašno zabobnelo po vseh hodnikih in čuvaj je pripravil puško, misleč, da se bližajo strahovi. Mesto strahov je zagledal skupino fantov iz bližnje vasi, ki so se zatekli v strahu pred nočno prikaznijo v grad. Čuvaj je prižgal acetenovo svetilko in spremljal fante iz gradu. Nato je odšel tja, kjer se je strah običajno oglašal. Spočetka je bilo vse mirno, naenkrat je pa začul na vrhu borovega človeške glasove. Tam je sedel fantiček in vpraševal na sosednih borovih sedečega tovariša, je-li bo kmalu nehala strašiti in kdaj pojdejo domov.

Ker pa strahovi s sosednih dreves niso odgovarjali, je odgovoril s spremenjenim glasom gozdni čuvaj rekoč, da je res čas iti domov in da naj zleze z drevesa. In res je fantič prišel iz svoje gavišnice. Čuvaj ga je pošteno pretepel. Na sosednih drevesih sedeča fantiča sta slišala, kakor padajo po tovariševem hrbitu udarci čuvajeve pesti in zato nista hotela z dreves. Čuvaj je čakal pod borovci do jutra. Končno sta prišla na tla še dva fantiča. Ko je vse tri zapodil domov, je nehala strašiti in ljudje so imeli mir.

Rojak IGNAC KORNIČ, kateri je odšel z nekim Bajdjo pred nekako 28 leti v Ameriko in se nastanil blizu Buffalo, N. Y., dobil bo za njegovo življenje najvažnejšo novico ako naznani svoj naslov podpisane uredništvu. Rojaki, posebno g. J. Vovk v Buffalu, kateri bi vedeli zanj, ako je živ ali mrtev, naj blagovolijo to naznani: — "Glas Naroda", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

17. julija: Majestic, Cherbourg; France, Havre; Pennland, Cherbourg, Antwerp.
21. julija: Mauretania, Cherbourg.
22. julija: Hamburg, Cherbourg, Hamburg.
24. julija: Paris, Havre; Homeric, Cherbourg; Belgienland, Cherbourg, Antwerp; Muenchen, Cherbourg, Bremen.
27. julija: Resolute, Cherbourg, Hamburg.
28. julija: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
29. julija: Westphalia, Hamburg.
31. julija: Zealand, Cherbourg, Antwerp; Bremen, Bremen.
1. avgusta: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg.
4. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.
5. avgusta: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
7. avgusta: Republic, Cherbourg, Bremen.
10. avgusta: Martha Washington, Trst; Columbus, Cherbourg, Bremen; Reliance, Cherbourg, Hamburg.
11. avgusta: Berengaria, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
14. avgusta: France, Havre; Homeric, Cherbourg.
17. avgusta: Berlin, Cherbourg, Bremen.
18. avgusta: Mauretania, Cherbourg; Arabic, Hamburg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
21. avgusta: Paris, Havre; Olympic, Cherbourg; Leviathan, Cherbourg.
24. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Resolute, Cherbourg, Hamburg.
25. avgusta: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
26. avgusta: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.

28. avgusta: Majestic, Cherbourg.
31. avgusta: Pres. Wilson, Trst.
1. septembra: Berengaria, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen; Derfflinger, Bremen.
2. septembra: Hamburg, Cherbourg, Hamburg; Andania, Hamburg.
3. septembra: Columbus, Cherbourg, Bremen.
4. septembra: France, Havre; Homeric, Cherbourg, Bremen.
7. septembra: Reliance, Cherbourg, Hamburg.
8. septembra: Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
9. septembra: Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Republic, Cherbourg, Bremen; Westphalia, Cherbourg, Hamburg.
11. septembra: PARIS, III. SKUPNI IZLET: Olympic, Cherbourg; Leviathan, Cherbourg; Sierra Ventana, Bremen.
15. septembra: Aquitania, Cherbourg.
16. septembra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
18. septembra: Majestic, Cherbourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
21. septembra: Resolute, Cherbourg, Hamburg.
22. septembra: Berengaria, Cherbourg; Arabic, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
23. septembra: Thuringia, Cherbourg, Hamburg.
25. septembra: France, Havre.
28. septembra: Muenchen, Bremen.
29. septembra: Mauretania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.
30. septembra: Martha Washington, Trst; Columbus, Cherbourg, Bremen.

NAJCELEJŠA VOŽNJA V JUGOSLAVIJO
COSULICH
DIREKTA SMER POTOVANJA
Kratka železniška vožnja od doma po zmeri ceni. Odplute proti Trstu in Dubrovniku:
MARTHA WASHINGTON
10. AVGUSTA — 30. SEPTEMBRA
PRESIDENTE WILSON
31. AVGUSTA — 19. OKTOBRA
Vprašajte za cene in prostore v bližnji agenturi.
PHELPS BROS., 2 West St., N. Y.

IMPORTIRANO ORODJE
Kranske KOSB z rlinčkom, iz garancije, 24, 26, 28, 30 palcev \$2.
ČEPIČNO ORODJE \$1.25
MOTIKA90
SRP85
PALČA30
BRUSNI KAMEN50
RIBEŽEN za repo, z 2 nožema \$1.35
Kosišče \$2.—
Poština prosta.
Math. Pezdir
Box 772, City Hall St., New York, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh.

Pojasnili, ki Vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postavke ki je stopila v veljavo s 1. julijem, 1924, zamorejo tudi nedržavljanli dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosilec v stari kraj glasom najnovjše odredbe.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike, ali svoje iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priselencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo prednost v kvoti. Pišite po pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslavlani sedaj potovati.

FRANK SAKSER
STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK

ADVERTISE IN GLAS NARODA

SAMO 6 DNI PREKO
s ogromnimi parniki na olje
PARIS, 24. jul.; 21. avg.
FRANCE 14. avg. — 4. sept.
Havre — Pariško pristanišče.

Kabine tretjega razreda z univalitki in kocko voda za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.
French Line
19 STATE ST., NEW YORK
ali lokalni agentje.

POZOR ČITATELJI!

Naročila za Vodnikovo družbo smo te dni odposlali. Za to leto ne sprejememo nobenih naročil več. Tudi kdor bi sedaj direktno naročil knjige iz Ljubljane, ne bo videl svojega imena v družbinem imeniku. Mi smo sicer naročili nekaj iztisov več, katere bomo razprodali, ko bodo knjige dospele v Ameriko. To naj blagovolijo rojaki vpotevati.

Uredništvo.

NAZNANILO.

Našim naročnikom v državi Pennsylvaniji naznanjamo da jih bo v kratkem obiskal zopet naš znani zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE

in prosimo, da mu gredo na roko, ter pri njem obnovijo naročnino.

Upravništvo.

PRVA IN NAJSTAREJŠA TOVARNA
TAMBURIC
V AMERIKI
ki izdeluje najboljša tamburice in glede dela preskusi vse trditve te vrste. Tamburice iz moje tovarne so priznane najboljše glede oblike, točnosti in glasu, kar pričajo priznani zborovi in poslušalci. Naročeno blago pošljim v vse kraje sveta. Pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.
IVAN BENČO
4054 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Prav vsakdo —
kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —
MALI OGLASI
v "Glas Naroda".